

ASIA Päätös ympäristönsuojelulain (527/2014) 136 §:n mukaisesta ilmoituksesta, joka koskee pilaantuneen maaperän ja pohjaveden puhdistamista.

Ilmoituksen tekijä

KPO-Kiinteistöt Oy, Mika Mikkola

Puhdistettavan alueen sijainti

Puhdistettavan alueen osoite: Kokkolantie 75, Vöyri

Kiinteistöt: 946-425-0047-0001

Kiinteistön omistaja

KPO-Kiinteistöt Oy

Asian vireilletulo, vireilletulon peruste sekä viranomaisen toimivalta

Ympäristönsuojelulain (527/2014) 136 §:n mukaisesti pilaantuneen maaperän ja pohjaveden puhdistamiseen voidaan ryhtyä tekemällä siitä ilmoitus alueelliselle elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle. Ilmoitus on tehtävä riittävän ajoissa kuitenkin viimeistään 45 vuorokautta ennen puhdistamisen kannalta olennaisen vaiheen aloittamista.

Ilmoitus pilaantuneen maaperän ja pohjaveden puhdistamisesta toimitettiin Etelä-Pohjanmaan ELY-keskukselle 7.6.2022.

Kiinteistön omistajan kuuleminen

Kiinteistön omistajaa ei ole erikseen kuultu asiassa.

Kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen kuuleminen

Kunnan ympäristönsuojeluviranomaista ei ole kuultu asiassa.

Aiemmat viranomaispäätökset ja lausunnot

- Asiasta ei ole aiempia päätöksiä tai lausuntoja.

Tutkimus- ja suunnitelma-asiakirjat

- Oy Teboil Ab Oravainen (as. 8429) PIMA-tutkimusraportti 2022. AFRY. 30.5.2022.
- Jakeluaseman laajennustöiden yhteydessä tehtävän maaperäkunnostuksen suunnitelma. ABC Oravainen, Kokkolantie 75, Oravainen. AFRY, 7.6.2022.

Puhdistettava alue

Alueen toimintahistoria ja pilaantumisen vaaraa aiheuttaneet toiminnot ja tapahtumat

Polttoaineen jakelu kohteessa on aloitettu 1992, jolloin ABC:n huoltoasema on rakennettu. Sitä ennen alue on ollut peltoa. Kiinteistöllä on yhteensä kuusi maanalaista polttonestesäiliötä, joista 4 on ollut ABC:n käytössä ja 2 Teboilin D-aseman käytössä. Polttoaineiden jakelutoimintaan liittyen alueella on yhteensä kahdeksan jakelumittaria, 2 mittarikatosta ja mittarikorokkeet.

Alueen ja lähiympäristön nykyinen ja tuleva maankäyttö

Kohteessa toimii ABC:n kylmäasema ja ABC-huoltoasema. Lisäksi alueella on ollut Teboilin D-automaattiasema, jonka vuokrasopimus on päättynyt 31.5.2022 ja siihen liittyvät maanpäälliset rakenteet on purettu. Kiinteistö ei sijaitse asemakaavoitetulla alueella. Kohteeseen tullaan jatkossa lisäämään polttoaineen jakelua ABC:n toimesta. Teboilin Diesel-säiliöt poistetaan ja kohteeseen tulee yksi iso maanalainen säiliöt polttoaineen (bensin/dieselin) jakelua varten.

Alueen maaperä- sekä pohja- ja pintavesitiedot

Tutkimuskohteen piha-alue on asfaltoitu. Asfaltin alla oli murskekerros n. 0,05–0,5 metrin syvyydelle ja sen alapuolella karkeaa hiekkaa (0,5–1,5 m). Kohteen luonnollinen maaperä 1,5 metrin syvyydestä alkaen on pääosin silttistä hiekkaa. Lisäksi alueen maaperässä on happamia sulfaattimaita. Tutkimuksissa happamia sulfaattimaita todettiin 4,5 metrin syvyydessä maanpinnasta.

Kohde ei sijaitse pohjavesialueella. Lähin luokiteltu pohjavesialue (1055901 Pensalkangan, luokka I) sijaitsee kohteesta 6,1 km itään. Pohjaveden arvioitu virtaussuunta on lounaaseen, kohti merta. Pohjavesi oli kairaushavaintojen mukaan näytteenottohetkellä 28.4.2022 noin 1,2 metrin syvyydellä maanpinnasta. Alueelle asennettiin tutkimusten yhteydessä väliaikainen pohjavesiputki

näytteenottoa varten. Tiedossa ei ole lähistöllä sijaitsevia pohjavesiputkia.

Aseman lähellä kiinteistön rajaa, sekä etelä- että pohjoispuolella on avo-ojat (Sundbäcken), joista vesi laskee Pohjanlahteen, joka sijaitsee kohteesta n. 1 km lounaaseen.

Aseman alueen hulevedet johdetaan kallistuksin hiekanerotuskaivoihin ja edelleen öljynerottimen ja näytteenottokaivon kautta piha-alueen sadevesiviemäriin.

Haitta-aineita koskevat tiedot

Alueella tehty maaperä-, pohja- ja pintavesitutkimukset

Kohteen maaperän pilaantuneisuutta on tutkittu huhtikuussa 2022. Tutkimukset toteutettiin painokairalla neljästä pisteestä (NP2-NP5), jossa näytepisteet sijoitettiin Teboilin D-aseman toimintojen alueelle. Kairanreiät täytettiin kairauksen yhteydessä ylös nousseella maa-aineksella ympäröivän maanpinnan tasoon. Lisäksi näytepisteestä 5 otettiin pohjavesinäyte. Pisteeseen asennettiin väliaikainen pohjavesiputki.

Maaperän pilaantuneisuus ja puhdistustarve

Vna 214/2007 mukainen ylempi ohjearvotaso (1000 mg/kg) ylittyi yhdessä näytteessä (NP3) syvyydellä 1–1,5 m sisältäen 1500 mg/kg öljyhiilivetyjen keskitisleitä (C10-C20). Keskitisleidien pitoisuudet muissa näytteissä alittivat analyysin määritysrajan <20 mg/kg.

Raskaiden öljyhiilivetyjen (C22-C40) pitoisuudet alittivat valtioneuvoston asetuksessa 214/2007 annetun kynnyksarvopitoisuuden 300 mg/kg kaikissa otetuissa näytteissä.

Pohjaveden pilaantuneisuus ja puhdistustarve

Pohjavesinäytteessä PVP5 ei todettu laboratorion määritysrajoja ylittäviä pitoisuuksia öljyhiilivetyjä (C10-C40). Kunnostuksen yhteydessä otetaan pohjavesinäyte pohjaveden tilan toteamiseksi.

Esitetty puhdistussuunnitelma

ABC:n aseman laajennustöiden tavoiteaikataulu on aloittaa loppukesällä 2022, minkä yhteydessä maaperän pilaantuneisuus kunnostetaan. Asemalla Teboilin maanalaisten rakenteiden purkamisen yhteydessä tehtävän maankaivun aikana kohteessa pilaantuneet maat

kunnostetaan massanvaihdoilla muiden kaivutöiden yhteydessä. Maaperän pilaantuneisuuden tarkistus tehdään purettavien rakenteiden ja laitteiden kohdalla.

Mikäli perustelluista syistä on tarvetta käyttää muita kunnostusmenetelmiä, tehdään niiden käytöstä erillinen suunnitelma, joka hyväksytetään ympäristöviranomaisilla.

Puhdistustavoitteet

Mikäli D-aseman purkamisen yhteydessä säiliö-/jakelualueen ja öljynerottimen alapuolella on pilaantunutta maa-ainesta, sovelletaan purkukaivujen vaatimalla kaivualueella kunnostuksen numeerisiksi tavoitetasoiksi ilman erillistä riskinarviota noudatettaviksi ylempiä ohjearvoja (Valtioneuvoston asetus 214/2007). Kunnostustavoitteita sovelletaan haihtuville öljyhiilivedyille, keskitisleille, raskaille öljyhiilivedyille, bentseenille, tolueenille, etyylibentseenille, ksyleeneille ja MTBE-TAMElle.

Puhdistusmenetelmät ja niiden valintaperusteet sekä työn toteuttaminen

Kohteesta puretaan kaksi maanalaista dieselsäiliötä sekä kaksi hiekanerotuskaivoa ja tilalle rakentamaan yksi iso polttoaineenjakeusäiliö. Jakelurakenteiden poistokaivannon laajuus on noin 410 m². Kaivumassojen määrä on arviolta noin 850 m³ltr ja pilaantunutta maa-ainesta arvioidaan olevan rakenteiden alapuolella noin 250 m³ltr (450 tn). Kaivussyvyys on arviolta 1,0–4,0 m.

Mikäli purkutöiden yhteydessä havaitaan pilaantuneisuutta, pilaantuneiden maa-ainesten öljyhiilivetyttöisyydet määritetään valvojan toimesta PetroFlag-pikatestillä, ja kaivun riittävyys varmennetaan laboratorioanalyysien avulla. Mikäli jostakin rajoittavasta tekijästä johtuen tavoitepitoisuuksia ei saavuteta tai haitta-aineita esiintyy purkukaivuja laajemmalla alueella, laaditaan ylityksistä riskitarkastelu, missä arvioidaan aiheuttavatko ylitykset haittaa ympäristölle tai terveydelle ja tarvitaanko jotakin riskinhallintatoimenpidettä.

Pilaantuneet maat, joiden pitoisuus ylittää kunnostukselle annetut tavoitepitoisuudet, toimitetaan kuormat peitettynä jatkokäsittelyyn luvanvaraiselle käsittelyalueelle. Käsittelijä vastaa massojen loppusijoittamisesta.

Kun valvoja on todennut ja ympäristöviranomainen hyväksynyt massanpoiston riittävyyden, täytetään kaivannot muualta tuotavilla

pilaantumattomilla massoilla ja kunnostustavoitteen alittavilla rakentamiskelpoisilla kaivumassoilla.

Maaperän kunnostustoimet ovat riittäviä, kun kaivannosta otettujen kenttätestien ja laboratoriossa analysoitujen kontrollinäytteiden öljyhiilivetytypitoisuudet alittavat kunnostuksen tavoitepitoisuudet. Mikäli tavoitepitoisuuksia ei jostain kaivua rajoittavasta tekijästä johtuen saavuteta, ja laadittava riskinarvio osoittaa, ettei jäännöspitoisuuksista ole haittaa ympäristölle eikä lähialueen asukkaiden terveydelle, maaperä voidaan jättää puhdistumaan luontaisesti. Mikäli riskinarvio osoittaa tilanteesta aiheutuvan haittaa, jatketaan kunnostusta muilla menetelmillä, jotta haitattomat pitoisuustasot saavutetaan. ELY-keskukselta haetaan hyväksyntä toteutetuille kunnostuksille ja mahdolliselle lisäkunnostukselle.

Kaivannot täytetään urakoitsijan (luvalliselta maa-aineksen ottoalueelta) toimittamilla tiivistämiskelpoisilla kivennäismaa-aineksilla ja kunnostustavoitteen alittavilla tiivistämiskelpoisilla kaivumailla. Pitoisuustasoltaan kunnostuksen tavoitetason alittavat maamassat käytetään ensisijaisesti kaivannon alustäytöissä. Alle 0,5 metrin syvyydellä tulevasta maanpinnasta ei täyttöihin käytetä kynnysarvopitoisuuksia ylittävää maata.

Jätteiden ja kaivettujen maa-ainesten käsittely ja hyödyntäminen

Poistettavan betonin öljyhiilivetytypitoisuus tarkistetaan ennen sen toimittamista jatkosijoitukseen.

Pilaantuneiksi todetut massanvaihdolla poistettavat maa-ainekset toimitetaan asianmukaiset luvat omaavaan vastaanottopisteeseen. Massojen vastaanottaja vastaa massojen loppusijoittamisesta lupaehtojensa mukaisesti. Jäljelle jäävät, pitoisuustasoltaan alemman ohjearvon alittavat maamassat käytetään ensisijaisesti kaivannon alustäytöissä, mikäli massat ovat rakentamiskelpoisia.

Purettavista jakelurakenteista toimitetaan mahdollisesti öljyinen betoni käsiteltäväksi ja loppusijoitettavaksi laitokseen tai jäteasemalle, jolla on lupa vastaanottaa pilaantunutta betonia. Pilaantumaton betoni toimitetaan jatkokäytettäväksi.

Myös muut poistettavat rakenteet toimitetaan luvalliselle vastaanottajalle.

Vesien käsittely

Pohjaveden pinta sijaitsee 1,2 m syvyydellä maanpinnasta, joten pohjaveden pumppaukseen tulee kunnostuksen aikana varautua.

Kaivantoihin mahdollisesti tuleva öljyhiilivetypitoinen pohjavesi pumpataan ensisijaisesti loka-autolla ja toimitetaan asianmukaiseen käsittelyyn.

Varsinaiseen pohjaveden kunnostukseen ei arvioida olevan tarvetta. Tilanne tarkastetaan purkukaivujen jälkeen jäännöspitoisuuksien perusteella sekä kunnostustyön aikana alueelta otettavien pohjavesinäytteiden perusteella.

Puhdistustöiden valvonta, seuranta ja tarkkailu

Kunnostustöitä ohjaamaan nimetään ympäristötekniinen valvoja, joka hyödyntää kaivutyön aikana mahdollisen pilaantuneen alueen rajaamiseksi pikatestilaitteita, esim. PetroFlag ja PID-mittari sekä laboratoriomäärytyksiä ja joka toimii kunnostustyön aikana myös ao. töiden turvallisuuskoordinaattorina. Valvoja kalibroi pikatestilaitteet (esim. PetroFlag ja PID-mittari) valmistajan antamien ohjeiden mukaisesti. Laboratoriossa näytteistä määritetään haihtuvat hiilivedyt ja TVOC (C5-C10, sis. BTEX ja oksygenaattit), keskitisleet (>C10 – C21) ja raskaat öljyhiilivedyt (>C21-C40). Kaivutyön aikana tavoitetaso alittaviksi havaittuja (pitoisuustason alittavia) maa-aineksia käytetään hyödyksi kaivantojen täytöissä. Mikäli öljyhiilivetypitoisuuksia esiintyy niin, että tarvitaan erillistä riskinarviota, tehdään myös tarkempia vaikutusperusteisia ns. fraktioanalyyskejä (YM 6/2014 liite 10, taulukko 4) sekä määritetään TOC-pitoisuuksia sekä maaperän rakeisuutta. Kaivannosta otetaan laboratorionäytteitä niin, että kenttätestien lukemien pitoisuustaso voidaan varmistaa ja sitä kautta osoittaa tavoitepitoisuudet saavutetuiksi.

Kaivutyön aikana havaittavan pilaantuneen alueen rajaamiseksi käytetään pikatestilaitteita (esim. PID ja PetroFlag) sekä laboratoriomäärytyksiä. Pilaantumattomat maat erotellaan pilaantuneista maa-aineksista mahdollisimman tarkasti. Pitoisuuksiltaan kunnostustavoitteen alittavia massoja hyödynnetään kaivantojen täytössä ainoastaan silloin, kun ne ovat rakentamiskelpoisia. Käytettävät kenttätestilaitteet kalibroidaan asianmukaisesti sekä dokumentoidaan myös käytettävät vastekertoimet, sääolosuhteet yms.

Puhdistamisen terveys- ja ympäristövaikutukset ja niiden ehkäisy

Työmaa-alueella saa liikkua ainoastaan kaivutyöhön osallistuvat henkilöt asianmukaisin turva- ja suojalaittein varustautuneena. Aseman purkualue eristetään suojapuomein ja merkein. Alueelta poistettavat öljyhiilivetyjen pilaamat maat kuljetetaan pois tarkoitukseen soveltuvalla kalustolla. Maa-ainekuormat peitetään tarvittaessa maa-aineksen pölyämisen ja varisemisen estämiseksi. Pilaantuneen maan

kulkeutuminen auton- ja työkoneiden renkaiden mukana estetään. Mikäli kaivantoon kertyy pohjavettä, käytetään tarvittaessa aseman olemassa olevaa öljynerotinta vesien käsittelyyn tai loka-autoa veden poistoon. Työmaaliikenne järjestetään siten, että toiminnasta on mahdollisimman vähän häiriötä naapurikiinteistöjen käytölle ja muulle liikenteelle.

Varautuminen poikkeuksellisiin tilanteisiin

On mahdollista, että pilaantuneita maita havaitaan nykyisen Teboilin säiliö- ja jakelualueen rakenteiden ja öljynerotimen alapuolella. Esitetty pilaantuneiden maiden määrä on arvio, joka tarkentuu kaivutöiden aikana, joten massamäärien muutoksiin tulee varautua.

Tiedottaminen, kirjanpito ja raportointi

Puhdistustyön aloitusilmoitus toimitetaan ympäristötekniikan valvojan toimesta Etelä-Pohjanmaan ELY-keskukselle sekä Vöyrin kunnan ympäristöviranomaiselle ja kiinteistön omistajalle. Ilmoituksessa kerrotaan työn aikataulu sekä vastuuhenkilöiden nimet ja yhteystiedot.

Työmaavalvoja seuraa ja ohjaa kunnostustyön etenemistä ja kirjaa suoritettavat toimenpiteet ja tapahtumat työmaapäiväkirjaan. Mikäli alueelta poistetaan pilaantuneita maa-aineksia, varustetaan kuormat pilaantuneen maaperän siirtoasiakirjoilla. Siirtoasiakirjat säilytetään vähintään kolme vuotta kunnostuksen hyväksymisestä valvojan arkistossa. Suunnitelluista ja otetuista kontrollinäytteistä (määrä ja sijainti) pidetään kirjaa, ja ne raportoidaan.

Tehdyistä maaperään kohdistuneista tutkimus- ja mahdollisista puhdistustoimenpiteistä sekä toimenpiteiden jälkeisestä riskitilanteesta laaditaan loppuraportti, joka toimitetaan Etelä-Pohjanmaan ELY-keskukselle ja Vöyrin kunnan ympäristöviranomaiselle sekä kiinteistönomistajalle kolmen kuukauden kuluttua työn päättymisestä.

Viranomaisen ratkaisu

Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus on tarkastanut Vöyrin kunnassa sijaitsevan kiinteistön 946-425-47-1 pilaantuneen maaperän ja pohjaveden puhdistamista koskevan ilmoituksen ja hyväksyy sen seuraavin määräyksin:

Puhdistustavoitteet

1. Alue tulee puhdistaa sellaiseen tilaan, ettei siitä voi aiheutua vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle. Alueelta tulee poistaa pilaantuneet maa-ainekset, joiden öljyhiilivetyjen (C5-C40), bentseenin, toluenin,

etyylibentseenin, ksyleenin tai MTBE-TAME:n pitoisuudet ylittävät ylemmät ohjearvot. Lisäksi alueelta tulee poistaa jätteensekaiset maa-ainekset, jotka sisältävät jätettä yli 10 tilavuusprosenttia.

2. Päättös on voimassa viisi vuotta. Mikäli puhdistamiselle on tarpeen hakea lisääaikaa, on asiasta tehtävä Etelä-Pohjanamaan ELY-keskuksen hyväksyttäväksi perusteltu esitys. Esitys on toimitettava tiedoksi myös Vöyrin kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle ja kiinteistön omistajalle.

Alueen yleinen hoito ja järjestys

3. Puhdistettava alue on aidattava ja varustettava pilaantuneen maaperän puhdistuksesta kertovin kyltein.
4. Pilaantuneen maa-aineksen kaivu, lastaus ja muut puhdistukseen liittyvät työvaiheet on suunniteltava ja toteutettava siten, että pilaantunutta maa-ainesta ei leviä ympäristöön. Puhdistustyön aikana on huolehdittava, ettei puhdistamisesta aiheudu haittaa tai vaaraa alueella tai sen lähistöllä oleskeleville eikä muuta terveys- tai ympäristöriskiä.

Maa-ainesten käsittely ja varastointi

5. Poistettavat pilaantuneet ja/tai jätteensekaiset maa-ainekset sekä kohonneita haitta-ainepitoisuuksia sisältävät maa-ainekset, joita ei hyödynnetä määräyksen 9. mukaisesti, on toimitettava ominaisuuksiensa mukaisesti ensisijaisesti hyödynnettäviksi ja toissijaisesti loppukäsiteltäviksi vastaanottopaikkaan, jolla on lupa vastaanottaa kyseisiä maa-aineita.
6. Kaivetut pilaantumattomat maa-ainekset ja eri käsittelypaikkoihin toimitettavat haitta-ainepitoiset maa-ainekset on pidettävä erillään kaivun, lastaamisen, mahdollisen välivarastoinnin ja kuljetuksen aikana.
7. Kaivettuja maa-aineita voidaan tarvittaessa välivarastoida kaivualueiden läheisyydessä esim. näytteiden analysoinnin vaatiman ajan. Välivarastoinnin on oltava mahdollisimman lyhytaikaista ja se on toteutettava siten, ettei siitä aiheudu maaperän pilaantumista, pilaantumattoman ja haitta-ainepitoisen maa-aineksen sekoittumista, haitta-ainepitoisen maa-aineksen pölyämistä, haitta-ainepitoisten suoto- ja valumavesien muodostumista tai muuta terveys- tai ympäristöhaittaa. Valvoja voi tarvittaessa antaa määräyksiä maa-ainesten peittämisestä tai muista tarvittavista toimenpiteistä.

8. Mikäli välivarastointi toteutetaan päällystämättömällä alueella, on alueen maaperän pintakerroksen pilaantumattomuus varmistettava edustavalla näytteenotolla välivarastoinnin päätyttyä.

Kaivettujen maa-ainesten hyötykäyttö

9. Puhdistettavalla alueella voidaan hyödyntää sieltä kaivettavia maa-aineksia, joiden haitta-ainepitoisuudet eivät ylitä määräyksen 1 mukaisia puhdistustavoitteita ja jotka sisältävät jätettä alle 10 tilavuusprosenttia. Hyötykäytettäviä maa-aineksia ei saa sijoittaa mahdolliseen orsi- tai pohjavesikerrokseen.
10. Hyödynnettävien maa-ainesten haitta-ainepitoisuudet tulee selvittää edustavan näytteenoton avulla ennen maa-ainesten hyödyntämistä.
11. Hyötykäytettyjen maa-ainesten haitta-ainepitoisuudet ja hyödyntämispaikat on dokumentoitava ja merkittävä kiinteistöä koskeviin asiakirjoihin. Selvitys maa-ainesten hyötykäytöstä on liitettävä määräyksessä 20. edellytettyyn loppuraporttiin.

Maa-ainesten kuljettaminen

12. Jätteen saa antaa kuljetettavaksi vain jätehuoltorekisteriin hyväksytyille toiminnanharjoittajalle. Pilaantunut maa-aines on peitettävä kuljetuksen ajaksi ja liikenne on toteutettava siten, ettei siitä aiheudu pöly- tai meluhaittoja. Lisäksi pilaantuneiden maa-ainesten kuljetuksista on laadittava siirtoasiakirjat, joista tulee ilmetä jätelain (646/2011) 121 §:n edellyttämät tiedot. Siirtoasiakirjat on oltava mukana kuljetuksen aikana ja se on luovutettava jätteen vastaanottajalle. Siirtoasiakirjoja on säilytettävä kolme vuotta.

Puhdistustyön lopputuloksen toteaminen

13. Kaivutyön lopuksi kaivantojen seinämistä ja pohjista tulee ottaa jäännöspitoisuusnäytteet. Ne on otettava niin, että kaivualueen maaperään jäävät haitta-ainepitoisuudet tulevat luotettavasti selvitettyiksi. Näytteistä on analysoitava laboratoriossa vähintään kyseisellä kaivualueella tehdyissä tutkimuksissa todettujen haitta-aineiden pitoisuudet.
14. Kohonneita, kynnysarvo- tai alueen taustapitoisuustason ylittäviä haitta-ainepitoisuuksia sisältävät maa-ainekset tulee merkitä selkeästi erottuvalla huomiorakenteella.

Pilaantuneen veden käsittely

- 15.** Pilaantuneen maan kaivantoihin mahdollisesti kertyvästä vedestä on otettava edustavia vesinäytteitä. Näytteistä on tutkittava alueella tehdyissä maaperätutkimuksissa todetut haitta-aineet.
- 16.** Tarvittaessa vesi on poistettava esimerkiksi imuautolla tai vesi on puhdistettava paikan päällä tarkoitukseen soveltuvalla laitteistolla. Jos kaivantoihin kertyvä vesi viemäroidään, on veden viemärointiin pyydettävä lupa alueen vesihuollosta vastaavalta laitokselta ja noudatettava sen antamia ohjeita ja määräyksiä.

Tiedottaminen, valvonta, kirjanpito ja raportointi

- 17.** Puhdistustyöhön on nimettävä henkilö, joka vastaa päätöksen määräysten noudattamisesta ja puhdistustyön valvonnasta. Valvonnasta vastaavan nimi ja yhteystiedot sekä puhdistuksen aloittamisajankohta on ilmoitettava kirjallisesti Etelä-Pohjanmaan ELY-keskukselle ja Vöyrin kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle sekä kiinteistön omistajalle ennen toimenpiteiden aloittamista. Edellä mainituille tahoille on ilmoitettava myös tämän päätöksen mukaisten puhdistustoimenpiteiden lopettamisajankohta.
- 18.** Mikäli puhdistustyön aikana maaperässä havaitaan haitta-aineita, joita ei ole todettu aiemmissa tutkimuksissa tai havaitaan muita lähtötiedoista poikkeavia asioita, jotka voivat vaikuttaa mahdollisiin ympäristö- ja/tai terveysriskeihin, on kyseisistä havainnoista ilmoitettava viipymättä Etelä-Pohjanmaan ELY-keskukselle, Vöyrin kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle sekä kiinteistön omistajalle jatkotoimenpiteiden sopimiseksi.
- 19.** Työn aikana on pidettävä kirjaa näytteenottosuunnitelman mukaisesti maaperänäytteenotosta, eri käsittelypaikkoihin toimitettavien maa-ainesten haitta-ainepitoisuuksista ja määräistä sekä puhdistettavalla alueella hyödynnettävien maa-ainesten haitta-ainepitoisuuksista, määräistä ja hyödyntämispaikoista.
- 20.** Tämän päätöksen mukaisista tutkimus- ja puhdistustoimenpiteistä on laadittava loppuraportti, jossa on esitettävä puhdistustyön toteuttaminen ja karttapiirustus toteutuneista kaivualueista ja -syvyyksistä, kuvaus työn aikaisista näytteenottomenetelmistä ja yhteenveto työn aikaisesta näytteenotosta, kirjanpitotiedot poistetuista haitta-ainepitoisista maa-aineksista, haitta-ainepitoisten maa-ainesten hyödyntäminen alueella, analyysitulokset puhdistetun maaperän haitta-aineiden jäännöspitoisuuksista ja näytteenottoaikkojen sijainnit karttapiirustuksessa esitettyinä sekä yhteenveto mahdollisten vesinäytteiden analyysituloksista ja pilaantuneen veden poistamisesta

ja käsittelystä. Raporttiin on liitettävä yhteenveto pilaantuneiden maa-ainesten siirtoasiakirjoista. Mikäli puhdistuksessa ei ole päästy asetettuun puhtaustasoon, on loppuraportissa esitettävä maahan jääneen pilaantuneen alueen sijainti kartalla sekä esitettävä arvio maaperään jääneiden haitallisten aineiden aiheuttamista ympäristö- ja terveysriskeistä ja maaperän puhdistustarpeesta.

Loppuraportti on toimitettava Etelä-Pohjanmaan ELY-keskukselle ja Vöyrin kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle sekä kiinteistön omistajalle kolmen kuukauden kuluessa kaivutyön loppuunsaattamisesta.

Määräysten ja päätöksen perustelut

Yleiset perustelut

Ympäristönsuojelulain (527/2014) 136 §:n mukaan maaperän ja pohjaveden puhdistamiseen pilaantuneella alueella sekä puhdistamisen yhteydessä maa-aineksen hyödyntämiseen kaivualueella tai poistamiseen toimitettavaksi muualla käsiteltäväksi voidaan ryhtyä tekemällä siitä ilmoitus valtion valvontaviranomaiselle (ELY-keskus), jos puhdistaminen ei luvun 4 nojalla edellytä ympäristölupaa. Valtion valvontaviranomainen tarkastaa ilmoituksen ja tekee sen johdosta päätöksen. Ilmoituspäätöksessä on annettava tarvittavat määräykset alueen puhdistamisesta, puhdistamisen tavoitteista ja maa-aineksen hyödyntämisestä ja tarkkailusta.

Valtioneuvoston asetuksessa maaperän pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arvioinnista (PIMA-asetus, 214/2007) on säädetty maaperässä yleisimmin esiintyvien haitallisten aineiden kynnysarvot. Asetuksen 3 §:n mukaan, mikäli yhden tai useamman haitta-aineen pitoisuus maaperässä ylittää kynnysarvon tai alueella, jolla taustapitoisuus on kynnysarvoa korkeampi, alueen taustapitoisuuden, on maaperän pilaantuneisuus ja puhdistustarve arvioitava. Arvioinnin on asetuksen 2 §:n mukaan perustuttava arvioon maaperässä olevien haitallisten aineiden aiheuttamasta vaarasta tai haitasta terveydelle ja ympäristölle. Asetuksessa luetellaan seikat, jotka on otettava arvioinnissa huomioon. Ilmoituksessa esitetty maaperän ja pohjaveden puhdistustarpeen arvioinnin tulee täyttää asetuksen vaatimukset.

Pilaantunutta maaperää puhdistettaessa tulee usein esille seikkoja, joihin ei ole ennakkotutkimuksista ja -suunnitelmista huolimatta pystytty varautumaan, esim. maaperässä todetaan uusia haitta-aineita, maaperässä todettavat haitta-ainepitoisuudet poikkeavat merkittävästi aiemmista tutkimuksista, pilaantunut alue on arvioitua laajempi tai kaikkea pilaantunutta maa-ainesta ei voida poistaa. Tämän vuoksi

valvontaviranomaisen voi olla tarpeen antaa uusia ohjeita tai määräyksiä työn aikana. (Määräys 18)

Ympäristönsuojelulain (527/2014) 2 luvussa on säädetty yleisistä velvollisuuksista, periaatteista ja kielloista kuten toiminnanharjoittajan selvilläolovelvollisuudesta (6 §) sekä velvollisuudesta ehkäistä ja rajoittaa toimintansa ympäristövaikutuksia (7 §), maaperän pilaamiskiellosta (16 §) ja pohjaveden pilaamiskiellosta (17 §). Määräyksissä on huomioitu ympäristönsuojelulain mukaiset velvoitteet.

Määräyskohtaiset perustelut

Ympäristönsuojelulain 133 §:n mukaan pilaantunut maaperä ja pohjavesi (*pilaantunut alue*) tulee puhdistamaan siihen tilaan, ettei siitä voi aiheutua vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle. Jäännöspitoisuusnäytteenotolla todennetaan maaperän haitta-ainepitoisuudet pilaantuneen maa-aineksen poistamisen jälkeen. Näytteenotolla varmennetaan edellytettyjen puhdistustavoitteiden saavuttaminen sekä saadaan tieto maaperään kaivujen jälkeen jäävistä haitta-ainepitoisuuksista. (Määräykset 1.–2.)

Pilaantuneen maan kaivualueet on edellytetty aidattavaksi sekä merkittäväksi kylteillä, jotta pilaantuneen maan kaivusta ja muista työvaiheista ei aiheudu haittaa tai vaaraa työmaan ulkopuolisille tahoille ja jotta estetään asiattomien pääsy kaivualueelle. (Määräys 3.)

Jätelain (646/2011) 13 §:ssä säädetään, ettei jätteestä tai jätehuollosta saa aiheutua vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle, roskaantumista, yleisen turvallisuuden heikentymistä taikka muuta näihin rinnastettavaa yleisen tai yksityisen edun loukkausta. (Määräykset 3., 4., 7.–9. ja 12.)

Jätelain 8 § edellyttää, että kaikessa toiminnassa on mahdollisuuksien mukaan noudatettava jätelain etusijajärjestystä. Etusijajärjestyksen mukaan vain sellaiset jätteet, joita ei ole mahdollista käyttää uudelleen, kierrättää tai hyödyntää, loppukäsitellään. (Määräys 5.)

Jätelain 29 §:n mukaisesti maaperän ja pohjaveden puhdistustyön yhteydessä kaivettavat jätejakeet on edellytetty toimitettavaksi hyödynnettäväksi tai loppukäsiteltäväksi asianmukaisen luvan omaavaan vastaanottopaikkaan. (Määräys 5.)

Jätelain 15 §:ssä säädetään lajiltaan ja laadultaan erilaisten jätteiden erilläänpitovelvollisuudesta siinä laajuudessa kuin se on terveydelle tai ympäristölle aiheutuvan vaaran tai haitan ehkäisemiseksi, etusijajärjestyksen noudattamiseksi taikka jätehuollon asianmukaiseksi

järjestämiseksi tarpeellista sekä teknisesti ja taloudellisesti mahdollista. (Määräys 6.)

Jätelain 29 §:n mukaan jätteen saa luovuttaa vain jätelain 11 luvun mukaiseen jätehuoltorekisteriin hyväksytylle kuljettajalle. (Määräys 12.)

Valtioneuvoston jätteistä annetun asetuksen (179/2012) 11 §:n mukaan jäte voidaan kuljettaa peitettynä, jos siten voidaan varmistua siitä, ettei jätettä pääse ympäristöön kuormauksen tai kuljetuksen aikana. Poistettavat pilaantunutta maa-ainesta sisältävät kuormat on edellytetty peitettäväksi ja haitta-ainepitoiset kaivetut maa-ainekset on edellytetty pidettäväksi erillään pilaantumattomista maa-aineksista, jotta haitta-ainepitoisista maa-aineksista ei aiheudu haittaa tai vaaraa terveydelle tai ympäristölle. (Määräys 12.)

Jätelain 121 §:n mukaan jätteen haltijan on laadittava siirtoasiakirja pilaantuneesta maa-aineksesta. Siirtoasiakirja on oltava mukana jätteen siirron aikana ja se on annettava jätteen vastaanottajalle. Siirtoasiakirjat on säilytettävä vähintään kolmen vuoden ajan. Siirtoasiakirjaan merkittävistä tiedoista ja niiden vahvistamisesta on säädetty valtioneuvoston jätteistä annetun asetuksen 24 §:ssä. (Määräys 12.)

Ympäristönsuojelulain 209 § n mukaan lain täytäntöönpanon edellyttämät mittaukset, testaukset, selvitykset ja tutkimukset on tehtävä pätevästi, luotettavasti ja tarkoituksenmukaisin menetelmin. (Määräykset 10., 13. ja 15.)

Päätöksessä on hyväksytty ympäristönsuojelulain 136 §:n mukaisesti puhdistustyön yhteydessä kaivettujen haitta-ainepitoisuuksiltaan ylemmät ohjearvot alittavien maa-ainesten hyötykäyttö puhdistettavalla alueella. Maita ei kuitenkaan saa sijoittaa mahdolliseen orsi- tai pohjavesikerrokseen, jottei niistä aiheudu riskiä orsi-/pohjaveden laadulle. Päätöksessä on edellytetty täytöissä hyötykäytettävien maa-ainesten haitta-ainepitoisuuksien ja sijoituskohteiden dokumentointia, jotta maa-ainekset voidaan huomioida asianmukaisesti tulevien kaivutöiden yhteydessä. (Määräykset 9. ja 11.)

Ympäristönsuojelulain 6 §:n mukaan toiminnanharjoittajan on oltava selvillä toimintansa ympäristövaikutuksista, ympäristöriskeistä ja niiden hallinnasta sekä haitallisten vaikutusten vähentämismahdollisuuksista (selvilläölovelvollisuus).

Ympäristönsuojelulain 7 §:n mukaan toiminta on järjestettävä niin, että ympäristön pilaantuminen voidaan ehkäistä ennakolta. Jos pilaantumista ei voida kokonaan ehkäistä, se on rajoitettava mahdollisimman vähäiseksi. Puhdistettavan alueelta mahdollisesti syntyvän pilaantuneen veden poistamisella varmistetaan, etteivät vedessä olevat haitta-aineet pääse kulkeutumaan laajemmalle alueelle

eivätkä aiheuta enempää maaperän tai pohjaveden pilaantumista tai muuta haittaa tai vaaraa terveydelle tai ympäristölle. (Määräykset 15. ja 16.)

Ympäristönsuojelulain 172 §:ssä ja jätelain 122 §:ssä säädetään valvontaviranomaisen tiedoksisaantioikeudesta tehtävänsä suorittamista varten. Määräykset 17.–20. on annettu viranomaisvalvonnan kannalta. Puhdistamisen aikainen kirjanpito ja puhdistamisen raportointi ovat tarpeen viranomaisvalvonnan kannalta. Kirjanpidolla ja raportilla dokumentoidaan tehty näytteenotto-, kaivu- ja muut puhdistustoimenpiteet.

Sovelletut oikeusohjeet

Ympäristönsuojelulaki (527/2014) 6, 7, 16, 17, 85, 133, 136, 172, 190, 191, 205, 209 §

Ympäristönsuojeluasetus (713/2014) 24, 25, 26 §

Valtioneuvoston asetus maaperän pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arvioinnista (214/2007)

Jätelaki (646/2011) 8, 13, 15, 29, 121, 122 §

Valtioneuvoston asetus jätteistä (179/2012) 3, 4, 11, 24 §

Hallintolaki (434/2003)

Valtioneuvoston asetus vesienhoidon järjestämisestä annetun asetuksen muuttamisesta (341/2009)

Valtioneuvoston asetus vesiympäristölle vaarallisista ja haitallisista aineista (1022/2006)

Valtion maksuperustelaki (150/1992)

Valtioneuvoston asetus (1259/2021) elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten, työ- ja elinkeinotoimistojen sekä kehittämis- ja hallintokeskuksen maksullisista suoritteista vuonna 2022

Käsittelymaksu ja sen määräytyminen

Tämän ilmoituksen käsittelystä perittävä maksu on 495 €.

Maksun suuruus perustuu valtioneuvoston asetukseen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten, työ- ja elinkeinotoimistojen sekä kehittämis- ja hallintokeskuksen maksullisista suoritteista vuonna 2022 (1259/2021) ja sen liitteenä olevaan maksutaulukkoon. Pilaantuneen maaperän puhdistamisesta tehtävän ilmoituksen käsittelystä perittävä maksu on 55 € kultakin asian käsittelyyn kuluvalta tunnilta. Tämän ilmoituksen käsittelyyn kului yhdeksän tuntia.

Valvonnan maksullisuus

Ympäristönsuojelulain 205 §:n mukaan ELY-keskus voi periä maksun valvontatoimista, jotka ovat tarpeen 136 §:n 2 momentissa tarkoitetun

päätöksen noudattamisen varmistamiseksi. Maksun suuruus perustuu valtioneuvoston asetukseen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten, työ- ja elinkeinotoimistojen sekä kehittämis- ja hallintokeskuksen maksullisista suoritteista vuonna 2022 (1259/2021) ja sen liitteenä olevaan maksutaulukkoon.

Päätöksen voimassaoloaika

Tämä päätös on voimassa viisi vuotta päätöksen antopäivästä.

Päätöksestä tiedottaminen

Päätös

Ilmoituksen tekijälle (sähköisesti)

Tiedoksi

Kiinteistön omistaja
Vöyrin kunnan ympäristönsuojeluviranomainen (sähköisesti)
Suomen ympäristökeskus (sähköisesti)

Kuuluttaminen

Ympäristönsuojelulain 85 §:n mukaisesti Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus antaa päätöksen tiedoksi myös julkisella kuulutuksella. Kuulutus ja kuulutettava päätös ovat nähtävillä Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen verkkosivuilla osoitteessa <https://www.ely-keskus.fi/kuulutukset/etela-pohjanmaa>.

Tietojärjestelmään merkitseminen

Alueen maaperää koskevat tiedot päivitetään valtakunnalliseen Maaperän tilan tietojärjestelmään.

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Vaasan hallinto-oikeuteen kirjallisesti 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Valituskirjelmä liitteineen on toimitettava Vaasan hallinto-oikeuden kirjaamoon. Tarkemmat ohjeet muutoksenhausta ovat päätöksen liitteenä olevassa valitusosoituksessa.

Lisätiedot

Asia on käsitelty Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen pohjaveden suojelun ryhmässä. Lisätietoa asiasta antaa Katja Viitaniemi.

Hyväksyntä

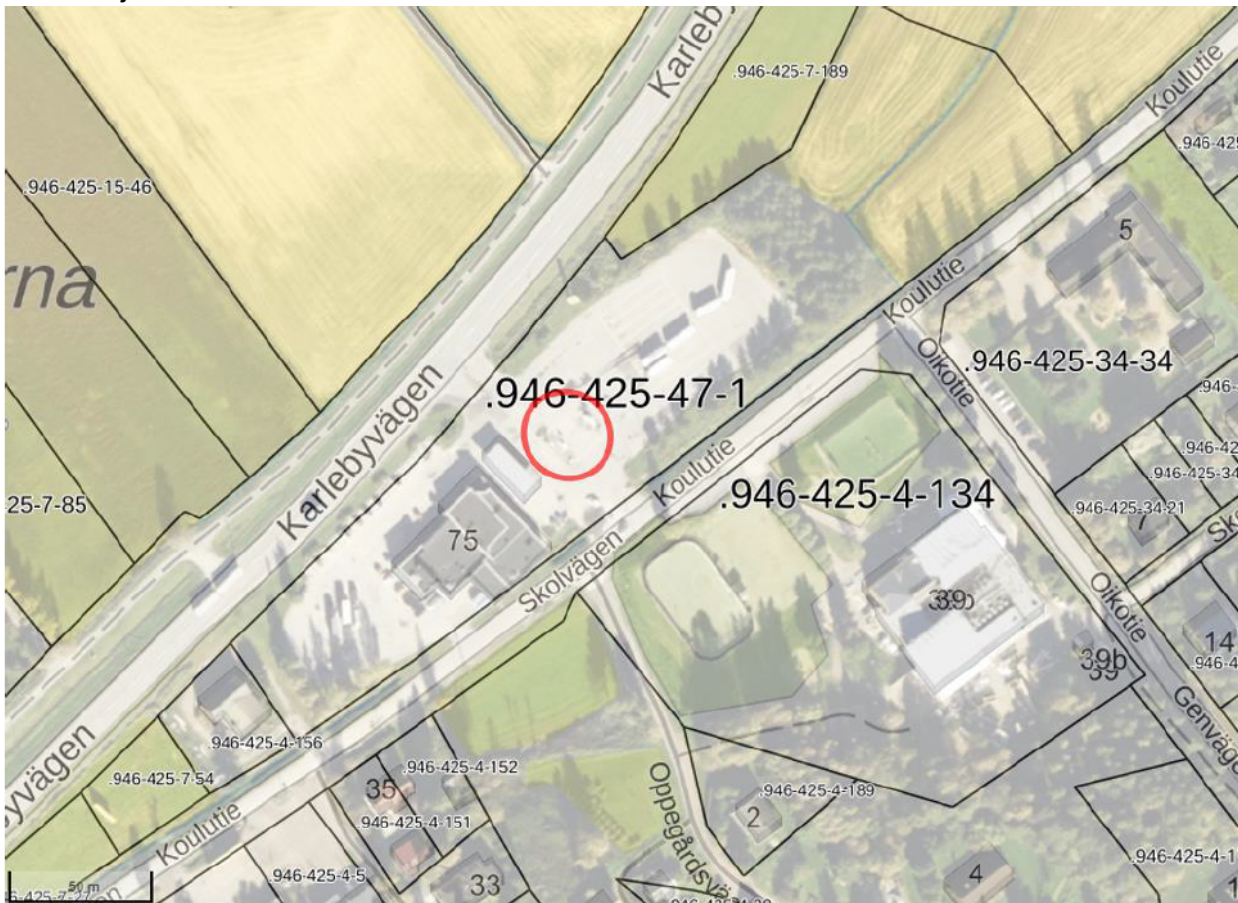
Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä. Päätöksen on esitellyt Katja Viitaniemi ja ratkaissut Nico Karlström.

Liitteet

Liite 1. Puhdistettavan alueen sijaintikartta

Liite 2. Valitusosoitus

Liite 1: Sijaintikartta. Lähde: Kunnostussuunnitelma.

Kuva 1. Kohdealueen sijainti merkitty punaisella ympyrällä

Liite ELY-keskuksen päätökseen

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Tähän Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätökseen saa hakea muutosta valittamalla **Vaasan hallinto-oikeuteen** kirjallisella valituksella.

Valitusaika

Valitus on tehtävä kirjallisesti 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Valitusaikaa laskettaessa tiedoksisaantipäivää ei oteta lukuun. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu vielä seuraavana arkipäivänä.

Tiedoksisaantipäivän osoittaa tiedoksianto- tai saantitodistus. Milloin kysymyksessä on sijaistiedoksianto, päätös katsotaan tiedoksisaaduksi kolmantena päivänä tiedoksiantotodistuksen osoittamasta päivästä. Milloin päätös on lähetetty postitse saantitodistusta vaatimatta, päätös katsotaan tiedoksisaaduksi seitsemäntenä päivänä päätökseen merkitystä postiinjättöpäivästä, ellei muuta näytetä. Milloin päätös on lähetetty sähköisenä viestinä vastaanottajan suostumuksella, se katsotaan annetun tiedoksi kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Virkakirjeen katsotaan tulleen viranomaisen tietoon saapumispäivänään. Jos kyseessä on yleistiedoksianto tai julkinen kuulutus, tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä ilmoituksen/kuulutuksen julkaisemisesta.

Valituksen sisältö

Valituksessa on ilmoitettava

- valittajan nimi ja yhteystiedot;
- se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite);
- päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös);
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset);
- vaatimusten perustelut; ja
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valituksen liitteet

Valitukseen on liitettävä

- valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen;
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta;
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen on liitettävä valitukseen valtakirja. Jollei hallintotuomioistuin toisin määrää, valtakirjaa ei tarvitse esittää, jos: 1) päämies on antanut valtuutuksen suullisesti tuomioistuimessa; 2) asiamies on toiminut asiamiehenä asian aikaisemmassa käsittelyvaiheessa hallintomenettelyssä tai tuomioistuimessa; 3) valtuutettu on asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai luvan saaneista oikeudenkäyntiavustajista annetussa laissa tarkoitettu luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja.

Valituksen toimittaminen

Valitus on toimitettava valitusajassa Vaasan hallinto-oikeudelle. Valitus liitteineen voidaan toimittaa perille henkilökohtaisesti, postitse, lähetin välityksellä, telekopiona tai sähköpostilla. Valituksen voi tehdä Vaasan hallinto-oikeuteen myös hallinto- ja erityistuomioistuinten sähköisessä asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>. Valituksen tulee olla perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Sähköisesti (telekopio, sähköposti, sähköinen asiointipalvelu) toimitettavan valituksen tulee olla toimitettu siten, että se viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä on kokonaisuudessaan käytettävissä viraston vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä. Valituksen tekemisestä säädetään lisäksi sähköisestä asioinnista viranomais toiminnassa annetussa laissa (13/2003). Valituksen ja liitteiden lähettäminen postitse, sähköisesti tai lähetin välityksellä tapahtuu lähettäjän omalla vastuulla. Suljetussa laitoksessa oleva voi antaa valituskirjelmän valitusajan kuluessa myös sille henkilölle, joka on määrätty tätä tehtävää laitoksessa hoitamaan, tai laitoksen johtajalle ja tämän on toimitettava valitus viipymättä toimivaltaiselle tuomioistuimelle tai viranomaiselle.

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakijalta peritään asian käsittelystä Vaasan hallinto-oikeudessa oikeudenkäyntimaksu 270 €. Tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä.

Vaasan hallinto-oikeus

Käyntiosoite:	Korsholmanpuistikko 43, Vaasa, 4. krs
Postiosoite:	PL 204, 65101 Vaasa
Puhelin:	Kirjaamo 029 56 42780
Puhelinvaihde:	029 56 42611
Faksi:	029 56 42760
Sähköposti:	vaasa.hao@oikeus.fi
Aukioloaika:	ma-pe klo 8.00–16.15

<https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Tämä asiakirja EPOELY/1529/2022 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument EPOELY/1529/2022 har godkänts elektroniskt

Karlström Nico 14.06.2022 10:29

Viitaniemi Katja 14.06.2022 10:01